

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társ szerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérvary Dezső agyvédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	----------------------------------	---	---	---

A szivekhez.

Az első szóra, az első kiáltásra nőtt a legszebb gondolatnak: a beteg gyermekről való gondoskodás gondolatának. Szárnya nőtt és a gondolat szárnyát csatogtatva berepülte a haza téreit és ahol megcsapott egy szívet, a szív kinyílt s befogadta a gondolatot.

És a munka egyet lépett s nagyot lépett, Varázsütésre tetté vált a szándék és ma már nem kezdeni, hanem csak folytatni kell a dicső művet, amely a tavalyi esztendőnek egy történelmi tényévé leve.

Hiszen mentő révet építettünk az élet, a szenvedés tengerén tehetetlenül vergődő lelkeknek, — A gyermekvilág a nemzet életének a forrása. Amily bőven fakad, amely zavartalanul folyik, amily épen csörgedez: abban a mértékben vetődik fény, öröm, remény arra az utra, amelyen a nemzet a maga jövőjének titkai felé vándorol, A nemzet ereje, a nemzet dicsősége lélezkzik a bölcsőkben, szállal meg a gyermekszobák vidám zajában és dobog fel a gyermekek szívében. A gyermekvilágon kell a nemzet szemének pihenni, mert a maga jövőjének a képét szemléli benne.

És nem a boldog gyermekről van a szó, amikor én a Ti szívetek ajtaján zörgetek. Nem a gazdag vagy jómódu emberek gyermekeiről, akikért a szülők képesek mindarra az áldozatra, amely szeretetüknek megfelel; nem is az ép és egészséges gyermekekhez hívlak ezuttal benneteket, akiknek vidám zaja, csengő nevetése a világ legdicsőbb és legédesebb muzsikája; — hanem viszlek benneteket a szegénység és a betegség tanyáira, ahol ez a leglelkettebb zsarnokpár a gyermekvilágot fojtogatja Letörli nedves kezével arca szép színét; ujjával megérintvén szemét, elveszi ragyogását; irtóztató szájával elfújja örökre kicsi ajakáról a mosolyt.

Akinek a szíve e gondolatokra össze nem facsarodik, aki még nem látott

boldogtalan szülőt, ki beteg gyermekén nem csak segíteni nem, de nem tud szenvedéseim csak enyhíteni is; aki nem látott kised koporsót, amelyet szegénységgel szövetkezett betegség ácsolt; aki nem látott tehetetlenül vergődő anyai szívet megszakadni, nem látott gondban kimerült atyát bomlott elmével vagy megrontott erkölcscsel; aki a szenvedések szenvedését, a kínok kínját, a gyötrelmek gyötrelmét a nyomorban pusztuló gyermekcsereget nem látta: az ám zárja el beszédem elül a szívet. De aki a gyermekek szerető, a maga gyermeke boldogságáért abban hálás, hogy italt, ételt és orvosságot kíván nyújtani az elhagyottak és elesettek ártatlan gyermekeinek; aki bé akar menni a boldog szív, a nyugodt elme és a békés lelkiismeret földi paradicsomába; aki szeretői gyermekét, istenét és az álmát, melyben testi és lelki ereje megújul: az jöjjön, az tárja ki szíve kapuját szózatom előtt és áldozzon az oltáron, melyet papokként nemzetünk legszebb, legdicsőbb, legnemesebb asszonyai és legtisztelietreméltóbb, legfőnkeltőbb érzésben, gondolatban és cselekedetben legfényesebb férfiai vesznek körül.

Az áldozati tűz meg van gyújtva, a láng ég, füstje égnék száll: hozza el kiki azt a hasáb fát, amelytől a legtisztább, legideálisabb oltár tüze messze világító máglyatűzzé lesz: abban égjen el ezrek nyomora, százezrek gondja, milliók elhagyottsága,

És a Nemzet szeretete gyermekei iránt, hite önmagában és reménye jövőjében szálljon égve a füsttel, mely az Istennek kedves áldozati oslpóként emelkedik a magasba.

* * *

A gyermekszanatóriumi mozgalom élén mint fővédnök Hohenberg Zsófia hercegnő és mint kormányzó gróf Zichy János közoktatásügyi miniszter állanak. Napjaink ezen kétségkívül leghumánusabb mozgalmanak vezetői most egy kérelemmel fordulnak az ország társadalmához, hogy szegény és gazdag egyaránt nyissa meg szívet, amikor

saját gyermekének karácsonyfáját díszíti és gondoskodik anyai, apai szívének botdógságára saját kisedének örömről, gondoljon némi adománnyal a védtelen gyermekvilágra, amelynek megmentését tűzte ki feladatául az Országos Gyermekszanatórium Egyesület.

A most szervezés alatt álló Budapesti Központi Szanatórium javára karácsonyi gyűjtést engedélyezett gróf Khuen Hédervary Károly belügyminiszter és annak érdekében fordul Rákosi Jenő »A szivekhez« c. fent leközölt szózatában a társadaiom nagylélkűségéhez. — A Gyermekszanatórium Egyesületnél a tagok kötelezettségei a következők: A rendes tag 3 évre évi 5 K tagdíjat fizet; pártoló tag, nki egyszersmindenkorra legalább 100 K-t ad; az alapító tag legalább 1000 K alapítványt tesz és ezt legfeljebb 5 év alatt befizeti; ágyalapító az, aki 10,000 K alapítványt tesz. Az ágyalapító jogosítva van abban a szanatóriumban, melynél ágyalapítványt tett, egy ágyat évenként díjtalanul az általa ajánlott beteg számára igénybe venni. Az alapítványok közvetlenül gróf Zichy János közoktatásügyi miniszter címére, Budapest, Vés-utca 10. intézendők. Bejelentő ivateket a központi iroda Budapest, Dohány-utca 39. küld. Adományokat lapunk is elfogad.

Egy hónap

statisztikája fekszik előttünk. Egy hónap népmozgalmi adatait állították össze, amely nem csakhogy nem vizsgálató, de egyenesen megdöbbentő. Gyakran állítottuk már ehelyütt szembe a születések és halálozások eseteinek számát, sokszor fordult már a mi városunkban elő az, hogy kevesebb gyermek született, mint ahányan meghaltak, de ilyen megdöbbentően szomorú statisztikai adat nem került egyhamar elének.

Az állami anyakönyvi hivatal feljegyzése szerint november hóban nem kevesebb, mint 65 embert ragadott el az élők sorából a kérélelhetetlen, alkut nem ismerő halál. És ezzel a 65 halálesettel szemben csak 49 a születések száma. A szomorú számadatokat enyhíti némileg azon körülmény, hogy a 65 elhalt között 7 vidéki volt, aki a városi közoktatásügyi kerestett gyógyulást és ehelyett meghalt. Már most ha leszámítjuk a 7 idegent, akkor is elég nagy a számbeli apadás, amennyiben 9-cel kevesebb volt a születések száma, mint a halálozásoké.

És sajnos így megy ez az egész év alatt. Tegnap zártuk le az esztendőnek 11. hónap-

SZÖRME

boák és
muffok

nagy választékban
Fischer Pál
divatáru-üzletében kaphatók.

ját és ebben a 11 hónapban csak egyetlen egy volt olyan, amelyen a születések száma meghaladta a halálozások számát.

Ha már benne vagyunk a statisztikai adatok közlésében, hozunk még egy kimutatást. Ez sem vatani nagyon vigasztaló, mert ez is szomorú képet nyújt a mi közegészségügyi állapotainkról.

A városban nincsen semmiféle járvány. Legalább hivatalosan nem tudnak arról. Egyelőre csak arról van szó, hogy sok gyermek szenved hevenyfertőző betegségben.

Ime egy kis statisztika:
November hónap a rendőrségnél bejelentettek 28 vörhenyt, 9 kanyarót, 4 difteritist, 2 tifuszt és 1 trachomást megbetegedést.

Amint ebből a kimutatásból látjuk, minálunk kitartó, makacs vendég a vörheny. Csökkönyösen megmarad a városban. Minden hónapban vannak esetek, de ebben az elmúlt hónapban különösen szép számmal voltak.

Szomorú adatok ezek az itt felsoroltak. A halálozások száma nagy, a hevenyfertőző megbetegedések gyakoriak. Gyakoriak azok, amelyekről tudunk, hát még azok, amelyekről nem tudunk, mert a kicsi beteg orvosi gyógykezelés nélkül maradt.

Főlösléges itt minden szépítgetés. Egészség dolgában meglehetősen rosszul állunk. Segíteni kell ezeken a szomorú állapotokon.

Telefonhírek.

Budapest, 1911. december 1.

A képviselőház ülése

Návay Lajos elnök jelenti, hogy a miniszterekhez figyelmeztető levelet intézett, amelyben felszólítja a kormány tagjait, hogy válaszoljanak az interpellációkra. — Zichy János gróf kultuszminiszter beterjeszt a pozsonyi és debreceni egyetemokről szóló törvényjavaslatot, amelyett a Ház a pénzügyi bizottsághoz utasít.

Heltai Ferenc előadó beterjeszt a kereskedelmi tárca költségvetését, amelyből kiemeli, hogy vasuti beruházásra 19 millióval, közutak fejlesztésére 1 fél millióval, ipar fejlesztésre 2 millióval van a multnál több előirányozva. — Kritikát gyakorol a vasutak fölött, ahol tulteng a bürokratikus szellem és nyoma sincsen a kereskedelmi szellemnek. Ajánlja a javaslatot elfogadásra. Csermák Ernő és Röck István nem fogadják el a javaslatot.

Megszökött sikkasztó

Nagyatpolcsányból jelentik, hogy Donnai irnok 5000 koronát sikkasztott. Elfogató parancsot adtak ki ellene, azonban aligha fog kézrekerülni, mert a Donnai az alispáni hivatalban is irnok volt, ahol kiállított a maga nevére egy utlevelet és azzal valószínűleg Amerikába szökött.

Nagyszabású pénzhamisítás.

Erdélyben letartóztattak 14 magyar és 6 oláh parasztot, akik oly nagyszabású román pénzhamisítást követtek el, hogy a román kormány kénytelen volt a forgalomban levő pénzt bevonnai és új pénzt kibocsátani.

NAPIHIREK.

Kis mesék.

A méltóságos ur és a tanár ur.

Valahol messze, Bajától távol furcsa eset történt meg most nem rég.

Egy tiszamelletti kisvárosban, (amely nem egészen kicsi, de nem is nagy város) vendéget kapott egy fiatal orvos. Előkelő, nagy ur méltóságos ur volt a vendég. A fiatal doktor igyekezett szórakoztatni illusztris vendégét, de szerette volna betegeit is meglátogatni. A jó sors hozta hát elébe a szellemességéről és tréfáiról ismert tanárt. Megragadta az alkalmat a doktor, bemutatta a méltóságos urnak a tanár urat aztán — mint aki jól végezte a dolgát és jóra bízta a vendég szórakoztatását — rohant betegeihez.

A méltóságos ur kegyes leereszkedéssel bocsátkozott a tanár úrral diskurzusba:

— Nos, kedves tanár ur, hogy érzi magát? Sok a növendéke?

Megállj, gondolta a professzor, majd adok neked leereszkedni és alázatos hangon szolt:
— Tréfás ember a tekintetes doktor ur. Minden idegenek tanárként mutat be, pedig hát én csak az izr. polgári iskola házmestere vagyok.

A méltóságos úr dühösen nézett végig a „házmester»-en és szó nélkül faképnél hagyta, rohant a vasúthoz és bucsu nélkül elutazott. Harmadnap gromba levelet írt a doktor öccsének, aki vele durva viccet csinált. Soha többé ne várja őt.

Az öccs ma sem érti a levél okát.

December. Nem zimankós hideg, nem hóvihár jelezte december hónapnak beköszöntét. Tél havának első napjára csunya csatakos, esős, késő őszi idő köszöntött ránk. Kellemtelen, csunya időjárás, de nem tél ez a mostani. Talán nem is lesz már igazi télünk az idén.

Elgázolta a saját kocsija. Balázsev György 62 éves béregi földmives cukorrépat hordott a Ferenc-csatornán kikötött dereglyére. Mintegy 15 métermázsás terhet rakva a kocsijára elindult, hogy azt lovaival a csatornához vigye. Utja a töltésen vezetett lefelé, hol az ut egy kicsit gödrös volt és ahol a lovakat a lejtőn lehaladva lassan kell hajtani. Talán nem ügyelt eléggé a lovakra, az a répával töltött zsák, amelyen a kocsin ült, legurult alá és ő vele együttl a lovak közé esett. A lovak ugyan nem bántották őt, hanem elhelyt a kocsikerék a bal lába szarán haladt át és azt összezuért és ketté törte. Elhívtak hozzá nem — az orvost, hanem a csonttraktót, aki a sérült összetörött csontjait összerakta és bekötözte.

Agyonvert rendőr. Kiszácson multság volt a nagyvendéglőben és ezen alkalommal Tordai András községi rendőr teljesített szolgálatot. Felügyelt a rendre, amely az ilyen falusi multságok alkalmával nem mindig a legpéldásabb. Miközben a rendőr az udvarra kiment, utána lopódzott egy Pixiades Strelia nevű suhanc és egy löccsel úgy fejbe ütötte, hogy a szerencsétlen rendőr halva terült ej a földön, Pixiades pedig egész nyugodtan visszament a táncosokhoz, mintha mi sem történt volna. A rendőr holttestére csakhamar raakadtak a kocsma pítvarában nem mindgi kezdtek a tettes után, akire csakhamar rá is akadtak, mert Pixiades keze tele volt vérrel és ezenkívül kocsinöccsel is be volt mázolja, amely a löccsöt tapadt rá. A tettes rövid vallatás után be is ismerte a gyilkosságot. Pixiades a cselekmény elkövetése alkalmával még csak ittas sem volt, a rendőrrel előzőleg szóváltásba sem keveredett és véres cselekedetét minden komoly indok nélkül. pusztán csak afféle legényvirtusból követte el.

Talált retiküll. Ifj. Wagner Antal könyvkereskedése előtt Pollák Ignác, a Leányegyesület pénzbeszedője egy körtöt, selyem retiküllt talált. Tulajdonosa átveheti Wagner Antal könyvkereskedésében.

A bajai kath. legényegylet f. é. nov. hó 26-án tartott táncmultsága alkalmával felülflizettek: Szemző Gyula, báró Podmaniczky Endre 20—20 kor., Túry Máttyás, Vojnits Dániel, Békei Vilmos 5—5 kor., Vagyázó Vendel és Szalai Károly 4—4 kor., dr. Koller Imréné, dr. Gonczlik Kálmán, Schnöbl Ferenc, Budanovich Lajos és dr. Werner Adolf főginn. igazgató 3—3 kor., dr. Walleshausen Gyula, Pösch Ernő, Derwaderits Illés, Genáhl András, Reháik György, Mormer Ferenc, Návay Lajos, Laforsch János, Stár Máttyás, Zádor Antal és özv. Steindl Józsefné 2—2 kor., Utry Pál, Wagenblatt József, Zádor Lajos, Dodek Lajos, Tomasiés Gyula, Schneider István, Rác István, Köbling József, Müller Antal, Horváth Béla, Rák István, Tinusz Károly és N. N. 1—1 kor., Vass József 50 fill., Olé Gizella 80 fill., Takács Bálint 40 fill. Fogadják a nemesszivű feülflizetők ezuton is hálás köszönetünket. Előljárásság.

Rum, likör készítése házilag 100, 200 procentnyi megtakarítás. 50 fillér

Az állandóan melegtő
„METEOR”
KÁLYHÁK
a legjobbak és leg-
tökéletesebbek!
Keves fűtőanyag, nagy fűtő-
képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
Kapható úgy egyszerűbb, mint diszebb kivitelben!
Eddig 700,000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor” kettős csillag védjeggyel van ellátva.

Övökodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!
Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula
kereskedésében kaphatók.

egy adag legfinomabb rum kivonat, vagy likőr-kivonat bármelyike. Használati utasítások és prospektusok ingyen, bárki-nek díjtalanul rendelkezésére állanak. Kapható egyedül Gyarmati Emil gyógy-árátban Baján.

REGÉNY.

Emberek.

Írta: Szabó Miklós.

38.

(Folytatás.)

Horogh vállat vont:

— Magasabb érdekek kívánják így ...

Emilben tovább forrt az indulat:

— De uram, ez gyalázat! Becstelen utakon én sohasem akarom megközelíteni a boldogságot! Én nem tudok gazember lenni! Én ...

Folytatni akarta, de erőtllenül visszahanyatlott a helyére. Lelkében rettenetes szenvedélyek tomboltak. Agyát zsidódság feküdte meg. Arcán halálsápadtság ömlött el és hiába akart beszélni, ajkai hangtalanul vonaglottak ...

Horogh felhasználta ezt a pillanatot. Atyai hangon kezdett beszélni:

— Látszik, hogy még nagyon fiatal vagy, kedves barátom. Gondolkozás nélkül, nem volna szabad visszautasítanod az én ajánlataimat. Miért? A hálátlan emberekért ... elvekért ... elérhetetlen ideálokért?! Ezek mind csalóka álmok csupán. Tévutra vezetnek s a dicsőség helyett, szegénységbe és megsemmisülésbe taszítanak téged. Ha e kiszinezett álmok útján futsz, boldogtalanná teszed önmagadat ... Mi pedig fényes megbízatást szánunk neked. Én a magam részéről, ráadásul, még boldogságod is ... Miért hajtánál el magadtól mindent — a semmiért?

Emil lehorgasztott főtét ilt a miniszter előtt. Nem tudott, vagy nem akart, egyetlen szót sem kiejteni a száján ... Annál több tüzzel beszélt a belügyminiszter.

— S ha akarod pénzt is kapsz. Pénzt! ... Hatalmas summa áll a rendelkezésemre ... Nézd!

Kivette nagy fekete bőrtárcáját és ujjait végigpergette a színes bankjegy kötegeken.

— Ez mind a tiéd lesz ha ugy akard — mondta csábítólag. — És miért ne akarnád. Bolond volnál, ha szelmalom harcot folytatnál ellenünk népszerűségért, ezért a színes rongycafatért.

Emil most már mérhetetlen gyűlölettel nézett végig azon az emberen, aki a becsületére alkudozott. Szavakat keresett, hogy kifejezést adhasson tomboló haragjának ... De nem! Hirtelen egy gondolat villant át agyán. Csöndesen megszólalt:

— Jól van ... nem bánom ... határoztam.

— Nos?

— Mekkora összegre számíthatok, ha a ti táborotokba állok?

Horogh ravaszul mosolygott:

— Tekintettel arra, hogy a te érdeked most már a leányom érdeke is, ime leolvasok a kezeidhez 50000 koronát ... Elég lesz?

Emil látszólag mohón kapott a nagy csomó pénz után.

A miniszter mosolyogva figyelte minden mozdulatát.

— Örülök, hogy végre megértettük egymást — mondotta meglegedetten.

Mosolya azonban egyszerre halálos ijedséggé fagyott ajkain.

Pedig mindössze csak annyi történt, hogy Emil elővette pénztárcáját és eközben abból egy megsárgult fénykép csuszot az asztalra ...

(Folytatás következik.)

Szerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 101

Eladó

egy jókarban levő

„Meidinger kálgha.“

Szent László utca

Wollner ház.

Alig használt sötét zöld, nehéz bársonyból készült két ablakra való

ebédlő-függöny

részrudakkal jutányos áron eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására, hogy **folyó évi december 1-én pénteken este 7 órakor**

a Ritter-féle kitünő

hárfa-társaság

fellépése és egy

4 éves gyermek éneklése

mellett

halvacsorát

rendezek

Egy teríték ára: paprikás és rétes
2 korona 40 fillér.

Tisztelettel

Grünfelder Károly

Nagy Zsiga-féle vendéglős.

Az már bizonyos,

mert sok százezeren bizonyítják, hogy ma a legjobb és megbízhatóbb háziszer

az Erényi S.

„Rádium“

Sósorszesze.

Mert ez öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, kitünő fájdalomcsillapító. Páratlan, mint szájvíz, haj és bőrápoló szer.

Okvetlen szükséges

minden háztartásban!

Kapható 44 f., 1 K 10 és 1 K 20 f üvegekben

Fleischmann Benő Fiai cégnél

BAJA.

ÁLLANDÓ

← BUTORKIÁLLÍTÁS →

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt.

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű **fa- és kárpitos butorait** meglepő kedvezményes ár és fizetési feltételek mellett. ➡ Diszítésekét és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. ➡ Telefonszám 84.

Csak a

minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipósarok

A higienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsorángú

Müncheni export Maláta gyógyysör

a leghíresebb egyetemi tanárok által javálva, mint hatásos szer vérszegénység, idegesség, emésztési zavarok, álmatlanság és gyöngeség ellen; továbbá ajánlva van lábadozóknak és különösen szoptató nőknek.

Müncheni export Maláta gyógyysör 1 palack . 60 fillér.

Üres üvegek 10 fillérért vétetnek vissza.

10 üvegen felüli rendelések házhoz szállítatnak.

Kizárólag kapható STAMPFL JENŐ CEGNÉL.

Legkitünőbb gyártmányú

ZONGORÁK ÉS PIANINÓK

ÉS

bútor, kárpitos- és
zongora-termeiben

BAJA.

A városházával szemben
a Bajavidéki Takarékpénz-
tár épületében. : : : :

kézpénzért és részletfizetésre legolcsóbban beszerezhetők

Csak „SICULIA” névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken átfurt ártézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kéty, Tauszk, Rigler tanár
urak szakvéleményei a MÁLNÁSI

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb termés-
tes alkalikus sós savanyúviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére: **STAMPFL JENŐ fűszerkereskedésében.**

Ugyiszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb áron kaphatók. — Telefon 81. szám.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja! 1904. St. Louis Grand Prix.

Legyen mindennapi italod!

Természetes hydrocarbonátos ásványvíz forrás, mely szénsavval telítettik.
Az emésztést elősegítő pompás asztali víz.

Telefon 81. sz.

Főraktár Baja és vidéke részére:

Telefon 81. sz.

Stampfl Jenő fűszerkereskedő cégnél BAJA.

Ugyiszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb áron kaphatók.

A Kristály ásványvíz árai: ½ liter 38 fill. 1 liter 46 fill. 1½ liter 56 fill.

Üres üvegek visszavételnek: ½ literes 12 fill., 1 literes 16 fill., 1½ literes 20 fillérért

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.